11.

Intervija ar Rūdolfu Macatu

Populārā mūziķa Raimonda Macata („ODIS", „Bāze 7") dēls Rūdolfs Macats kopā ar savu džeza trio publiskojis savu pirmo klavieru soloalbumu „Breeze". Ieraksts tapis kopā ar mūziķiem Marko Zenini (*Marco Zenini*) un Pitu Dāmu (*Pit Dahm*), kurus Rūdolfs saticis Amsterdamā. Tur jaunais mūziķis četrus gadus studējis Amsterdamas Konservatorijā. Īsā sarunā talantīgais mūziķis stāstīja par džezu, muzikālajām ietekmēm un tēva lomu viņa radošajā ceļā.

Pēdējā laikā teju vienīgie džeza mūzikas ieraksti Latvijā, kas tiek izdoti, ir tie, kuros pašmāju jaunie džezmeņi sadarbojas ar ārzemju mūziķiem. Pirms kāda laika ģitārists Matīss Čudars izdeva albumu ar nīderlandiešu mūziķiem, Deniss Paškevičs ar dāņiem... Arī tavs jaunais ieraksts tapa kopā ar diviem ārzemju jauniešiem. Tā vismaz man izskatās, lasot uzvārdus *Zenini* un *Dāms*. Kāpēc tā notiek?

Jā, šie mūziķi ir mani skolas biedri, ar kuriem spēlēju regulāri jau tajā laikā, kad biju Amsterdamā. Zenini ir viens no tehniskākajiem jaunajiem itāļu kontrabasistiem, kurš ļoti labi izprata manu mūziku. Dāms ir jauns bundzinieks no Luksemburgas, kurš ļoti vēlējās spēlēt ar mani. Pats arī spēlēju bungas, un daudzus albumā dzirdamos ritmus izdomāju es. Pits arī ļoti labi spēlē klavieres, līdz ar to mums izveidojās interesanta saikne. Šobrīd neesmu puišus saticis ilgu laiku, Marko bija Indijā, Pits dzīvo Beļģijā. Mūsu grupas attiecības uz beigām nebija ļoti spožas. Ilgu laiku neticēju sev, līdz galam neticēju arī savai mūzikai. Iespējams, biju pārāk prasīgs pret sevi un citiem. Bet, pateicoties draugiem, izdevu albumu, un nesen puiši man atrakstīja, ka ļoti lepojas ar padarīto darbu.

Džezs ir universāla mūzikas valoda. Vai esi domājis, ka tava mūzika varētu atrast dzirdīgas ausis arī citviet pasaulē, ne tikai Latvijā?

Jebkura mūzika ir universāla valoda. Man ir paziņas un draugi ļoti daudzās valstīs un kontinentos. Manu mūziku noteikti pazīst arī citur. Varbūt tie ir tikai daži cilvēki no katras valsts,

bet jaunie mūziķi mani noteikti zina. Esmu liels mūzikas fans, un mans mērķis ir kļūt par labu instrumentu mūzikai. Protams, patīk atzinība, bet neuzskatu, ka mūzikas industrijā ir laba mūzika. Protams, dažreiz ir izņēmumi, bet pārsvarā man ir savs skatījums uz mūzikas industrijā notiekošo. Tas ir kā dzert kokakolu!

Kas ir tavi favorīti džezā?

Mans favorīts ir Kīts Džarets (*Keith Jarret*), kura patieso dabu izjutu tikai nesen. Īpaši patika viņa patiesā mūzikas brīvība. Noteikti iesaku palasīt intervijas, kurās viņš stāsta par mūziku. Protams, ir vēl daudzi citi, un man ir paveicies, ka esmu dzirdējis dzīvajā ļoti daudzus labus pianistus. Viens no maniem skolotājiem ir bijis Džeisons Morans (*Jason Moran*), un es par viņu fanoju ilgu laiku! Esmu runājies par mūziku ar Āronu Pārksu (*Aaron Parks*), par kuru arī kādu laiku biju sajūsmā. Vēl man ļoti patīk afrikāņu tautas mūzika, indiešu tautas mūzika, bulgāru tautas mūzika.

No *Bon Iver* līdz *Kītam Džaretam*... tiešām plašs spektrs. Smalka muzikāla gaume jūtama arī šajā albumā. Pastāsti sīkāk par jauno projektu!

Jaunais projekts būs ar igauņu pianisti Kirki Karju (*Kirke Karja)*, ar kuru iepazinos Tallinā. Bija tā: es gribēju spēlēt bungas un komponēt mūziku un meklēju pianisti, kura man patiktu, kura komponētu un kurai patiktu mana mūzika. Kad biju Tallinā, iepazinos arī ar Heiko Remmelu *(Heikko Remmel)* – jaunu igauņu kontrabasistu. Ar viņiem izveidojās silts kontakts. Sapratām, ka ir jāveido grupa. Pēc laiciņa Kirke man atrakstīja, ka ir dabūjusi naudiņu no fondiem un grib taisīt sekstetu. Līdz ar to mēs būsim seši, un ieraksts notiks Latvijas studijā septembra vidū. Būs arī koncerts Rīgā. Vēl piedalīsies igauņu trompetists Allans Jarve *(Allan Jarve)* un lieliski latviešu mūziķi: saksofonists Toms Rudzinskis un ģitārists Matīss Čudars. Nav ne jausmas, kā viss sanāks, bet domāju, ka būs ļoti interesanti

Noteikti jājautā arī par tēva ietekmi uz tavu daiļradi. Vai uzturat ciešu kontaktu un runājat par to, kas jauns un aktuāls mūzikā?

Domāju, ka jau bērnībā viņš man ir ielicis muzikālus pamatus, atvērtāku skatījumu uz mūziku. Esam radnieciskas dvēseles. Dzīvojam katrs savu dzīvi, tiekamies reti, bet, kad tiekamies, jūtu radniecisku saikni. Reizēm padalāmies arī ar mūziku, kas mums pašiem patīk.

Mans tēvs ir ļoti romantiska personība, vismaz viņa mūzikā tas skan. Domāju, ka daļa no tā ir arī manī un manā mūzikā.

Latvijā notiek vairāki džeza festivāli – gan tradicionālie „Rīgas ritmu" koncerti, gan jauni mēģinājumi uzrunāt džeza cienītājus: Jūrmalas džeza festivāls un lielkoncerts arēnā „Rīga". Vai, tavuprāt, džezam ir vieta milzīgās sporta hallēs, un vai Latvijā vispār ir stabils džeza klausītājs?

Domāju, ka džeza festivāli un džeza klausītāji iedalāmi vairākās kategorijās. Latvija ļoti daudzās jomās ir iesācēja. Manuprāt, Latvijā pārāk maz kas notiek, un es īpaši nejūtu, ka vietējie mākslinieki šeit tiktu atbalstīti. Gribu teikt to, ka lielo mākslu ne vienmēr atradīsiet lielos festivālos. Protams, labi ir tas, ka vispār kaut kas notiek, bet ir ļoti jūtams, ka cilvēki šeit cenšas sargāt savas pozīcijas un baidās par savu vietu. Ir skumīgi, ka cilvēki skatās uz statusu, mazāk pievērš uzmanību dvēselei un mākslas patiesajai brīvībai. Es teiktu tā, ka ļoti maz cilvēku Latvijā izprot, kas ir brīvs dvēseles lidojums.

Nesen biju Kopenhāgenas festivālā, kur piedalījos komponistu nometnē. Paralēli notika festivāls. Tā bija fantastiska pieredze. Iedomājieties: festivāls notiek 10 dienas. 97 vietās – klubos, bāros. Kad ej pa ielu, katrā kvartālā ir koncerts, visur dzirdama dzīvā mūzika – visi iespējamie džeza un improvizācijas mūzikas žanri. Liela izvēle, ļoti daudz labu mūziķu. Patiešām. No pulksten divpadsmitiem dienā līdz vēlai naktij. Gan džeza leģendas, gan jauni mākslinieki no ASV un visas Eiropas. Tas ir kaut kas neticams, jo patiešām šķiet, ka pilnīgi visi ir tur.

(Sagatavots pēc www. tvnet.lv/intervijas materiāliem)